

ROZSŁAWIAĆ (32) *vb impf*

rozślawiać (21), **rosławiać** (11); rozślawiać *WróbŻółt* (2), *KromRozm I*, *LubPs* (2), *RejPos*, *SkarŻyw*, *MWilkJHist*, *Calep* (6), *GrabowSet*, *WujNT* (3); rosławiać *BielŻyw*, *BielŻywGlab*, *SeklKat* (3), *BielKron*; rozślawiać : rosławiać *Mącz* (3:5).rozł- (13), rozś- (7), rozł- (1).

o oraz drugie a jasne; w *inf* -sła- (5), -sła- (1) *LubPs*; w pozostałych formach -sła- (9), -sła- (4); -sła- *LubPs*, *SkarŻyw*, *MWilkJHist*, *WujNT*; -sła- *KromRozm I*, *BielKron*, *GrabowSet*; -sła- : -sła- *Mącz* (5:1).

inf rozślawiać (8). ◇ *praes 1 sg* rozślawiam (12). ◇ *3 pl* rozślawiają (2). ◇ *praet 3 sg m* rozślawiał (1). ◇ *3 pl m pers* rozślawiali (2). ◇ *fut 1 sg m* będę rozślawiał (1). ◇ *imp 2 sg* rozślawi(a)j (1). ◇ [2 *pl* rozślawiajcie.] ◇ *con 3 sg m* by rozślawiał (1). ◇ *2 pl m pers* byście rozślawiali (1). ◇ *3 pl m pers* by rozślawiali (1). ◇ *part praes act* rozślawiając (2).

Sł stp brak, Cn notuje, *Linde XVI* (jeden z niżej notowanych przykładów) – *XVII(XVIII) w. s.v.* rozślawić.

Czynić kogoś lub coś sławnym, powszechnie znanym; rozgłaszać, rozpowiadać o kimś lub o czymś; *vulgare Mącz*, *Calep*, Cn; *diffamare Vulg*, Cn; *divulgare Mącz*, Cn; *pervulgare Calep*, Cn; *detegere*, *dimulgare*, *disseminare*, *pandere*, *personare*, *serere Mącz*; *famigerare*, *iactitare*, *mulgare*, *rumiferre Calep*; *annuntiare*, *praedicare Vulg*; *notificare PolAnt* (32): *Dimulgo*, *Rosławiam*/ wszędzie oznajmiam. *Mącz* 235c; *Vulgo*, *Roznołzę*/ rozślawiam/ połpolito czynię. *Mącz* 511c, 275a, 402c, 442b; *Famigero* – *Rozławiam*. *Calep* 407a, 496b, 677a, 794b, 932a; Y przykazał im [Jezus świadkom uzdrowienia głuchoniemego] aby nikomu nie powiedáli. Ale im on pilniey im zázakował/ tym więcej rozślawiali *WujNT Mar* 7/36; [Rozślawiam/ Praedico, celebros, divulgo. *Volck Yyy*].

rozślawiać co (18), *kogo* (1): Niezczęścia íwego nie rosławiaiy iżby nieprzyiacielom pociechy niedał. *BielŻyw* 19; *WróbŻółt* Z4, 88/2; *SeklKat* A2v; *KromRozm I* P2; *LubPs* R4, bb6v *marg*; dádzą wam Exemplarz [zapisu wyznania wiary saskiej, tj. luteráńskiej]/ ále tym obyczáiem/ ábyście go imprymowác nie dawáli áni go rosławiali *BielKron* 208; *Mącz* 387a; *SkarŻyw* 576; *Zydzi* zázakuią Apoštołom rozślawiać Páná Iefulá. *WujNT Act* 4 *arg*, *Mar* 1/45. Cf *rosławiać co komu; co między kogo*; [co między kogo a. między kim]; »imię rozślawiać«, »rosławiać sławę«.

rosławiać co komu (2): *SeklKat* E4v cf »kazać a rosławiać«. Cf »po świecie rosławiać«.

rozślawiać co między kogo (1): *Divulgo*, *Rozślawiam*/ rozłzerzam/ rozliwam co między połpolftwo. *Mącz* 511d.

[*rosławiać co między kogo a. między kim*: Chwalćie Páná wzywayćie imieniá iego/ á rosławiaiyćie między narody ípráwy iego. *BibRadz 1.Par* 16/8 (*Linde*).]

rozślawiać o kim (1): Íáko to o nim [o Panu] ízyrzey Ezdrałz rozślawiać raczy. *RejPos* 166v; [GilPos 283v].

Ze zdaniem dopełnieniowym (1): By ínadź iego *Zwolennicy* [...] Ciálá iego nieukrádli. A ludziomby powiádáli Y ták wśzędý rozślawiali. Íż mocą fwoiá zmartwychwítał *MWilkJHist* B2v.

W przeciwstawieniu: »zácmiác ... rozślawiać« (1): [te rzeczy] nye zácmyáya/ ále owífem bárzyey obyásnyáya y rozłláyáya chwałę Bożą *KromRozm I* P2.

Zwroty: »imię rozsławiać« (1): To poydę w nocy we dnie/ Twe imię rozsławiaiąc/ W koliczny [tj. okoliczny] kray GrabowSet O.

»rosławiać sławę« [szyk zmienny] (2): [dobre uczynki wtórego przykazania] Rosławiać sławę iego [Boga]/ poczwierczać prawdę ymięniem bożym ku rośmnożeniu flowa iego *SeklKat* E4v; *Mącz* 381c.

»[komu co] po świecie rozsławiać« (1): kthorzy [apostołowie i ewangeliści] iego [Jezusa] naukę y popifali y ludziem po wżem świecie ią rosławiali. *BielŻywGlab nlb* 9.

»wszędzie (a. wszędy) rozsławiać« (2): *MWilkHist* B2v; Vulgo, In vulgus enuntio, vulgo notum facio, pervulgo, divulgō – Wśzędzie rozsławiam. *Calep* 1147a.

Szeregi: »kazać a rosławiać« (1): Kazać á rosławiać niezmierne miłofierdzye Boże śmieie/ wśzelkyemu luczkyemu stworzeniu. *SeklKat* E4v.

»opowiedać i rozsławiać« (1): Lecz on [trędowaty] odśzedśzy począł opowiedać y rozsławiać [praedicare, et diffamare] tę rzecz [tj. uzdrowienie z trądu] *WujNT* Mar 1/45.

»ośłachcać i rosławiać« (1): pamiętaiąc na to ze niedom gośpodarza ale cznotliwy gośpodarz dom ochędaśza/ tak że też śl(ache)tne vczinki y wiśfokie cznoti/ rodzay śławętny oślachczaią y rosławyaią. *SeklKat* A2v.

»rozszerzać, rozsławiać« (1): á tak thu [w Ps 73] prośi Prorok/ ábi iey [nauki pańskie] pan bronil/ áby yą rozśzerzał/ rozsławiał *LubPs* bb6v marg.

Synonimy: opowiedać, rozgłaszać, rozkrzewiać, roznaszać, roznosić, rozsiewać, rozszerzać, roztrząsać.

Formacje współrdzenne cf SŁAWIĆ.

Cf [ROŚLAWIAN]